

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Poletna naročnina . Lir 800
Letna naročnina . Lir 1.500
Letna inozemstvo . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 26

Gorica - četrtek 27. junija 1957 - Trst

Posamezna številka L. 30

PO EVROPSKEM KONGRESU Važen donos k uresničitvi velike ideje

Evropski kongres, ki se je pred kratkim vršil v Rimu, spada brez dvoma med one manifestacije, ki obravljajo javno mnenje na dogodke velike važnosti in mednarodnega pomena. Prisotnost visokih in vplivnih političnih osebnosti iz skorih zahodnoevropskih držav je dala vsemu temu še večji poudarek.

Kaj pa so pravzaprav sklenili zbrani poslanci, senatorji in politični predstavniki iz petnajstih držav? To nam jasno izpriča zaključna rezolucija kongresa. Tisoč udeležencev je potrdilo svojo vero v združeno in federalistno Evropo, »ki je edina sposobna povečati blagostanje svojih narodov in zajamčiti obrambo temeljnih vrednot njih kulture in civilizacije«. Dalje so zahtevali čimprejšnjo odobritev pogodb za Evratom in Skupno tržišče, ustanovitev evropske zakonodajne oblasti izvoljene s splošnim glasovanjem, skupno zunanjost politiko za evropske narode ter so končno izrazili potrebo po medsebojni povezavi Evrope in Afrike v popolni enakosti, ki more zagotoviti obema hiter napredok in pravo neodvisnost.

Kongres Evropskega gibanja je pozdravil tudi predsednik republike Gronchi, ki je na udeležence imel priložnostni nagovor. Poudaril je predvsem, da je treba poglobiti zavest narodov ter delovati v smislu, da bodo odgovorne vlade pohitele v naporih za združitev Europe. V našem času so evropski narodi opazili nezadostnost narodnih oblik družbenega sožitja — nadaljuje predsednik Gronchi — ter spoznali, da se je treba približati novim oblikam sožitja, ki odgovarjajo modernemu razvoju političnega, gospodarskega in socialnega življenja. Samo zedinjena Evropa se lahko s svojo prenovljeno duhovno močjo postavi ob stran ostalim svetovnim silam ter tako nedvomno prispeva k ureditvi vseh onih vprašanj, ki dandanes težijo narode. Po Gronchijevem mnenju je glavni činitelj evropske združitve duhovna ekspanzija ali zavo-

Razorozitev

Razorozitveni odbor Združenih narodov v Londonu se vedno iše pote k razorozitvi. Nešteto težkoč psihološkega, političnega, propagandnega in gospodarskega značaja ovira državnike, da ne morejo priti do pametnega zaključka. Glavna tekme Moskva in Washington sta marljivo na delu. Eisenhower bi rad šel v zgodovino kot predsednik miru, sovjetski prvaki pa se prav dobro zavedajo, kaj pomeni atomska vojna. Zaradi tega je mnogo upanja, da bodo v Londonu dosegli vsaj načelni začetni sporazum, iz katerega bo morda poznaje le nekaj zraslo. Sovjetski predstavnik je predlagal, da bi za dobo dveh ali treh let prekinili vse atomske poizkuse. S tem predlogom je prehitel Amerikance, ki so imeli podoben predlog, ki pa je bil povezan še s predlogom za prekinitev izdelovanja novega atomskega orožja. Sedaj so znani tudi Stassenovi predlogi, naj bi se poleg prekinitev atomske poizkusov še zmanjšale oborožene sile na določeno število. V to znižanje je Stassen vključil nekatera evropska vprašanja, ki bi jih bilo treba pozneje rešiti. Tu gre zlasti za nemško zedenjenje. V londonska pogajanja je posegel tudi britanski zunanjji minister Selwyn Lloyd. Zdi se, da so sedaj na Zapadu enotnejši v svojih zahteh. Razorozitveni razgovori stopajo sedaj v odločilno obdobje.

jevanje: Europa naj po svojih zgodovinskih izkušnjah z obnovljeno živiljenjsko silo pripomore do pravilne rešitve obstoječih si nasprotij. Dogodki se vrstijo z naglimi koraki, ter zato »ni modro slediti jim prepočasi«. In prav predsednik poziv k modrosti je morda najbolj na mestu, ker je modrost skupna človeška last, ki je ni zapravljala.

Kakšne praktične zaključke lahko iz tega potegnemo? To vprašanje si je stavila Evropska zveza federalistov, ki jo tvorijo neparlementarci. Ta se sprašuje, če je kongres res kaj doprinesel k konkretni uresničitvi evropske integracije. Res da bi prisotni parlamentarci lahko uresničili svoje evropske težnje tudi brez podobnega kon-

gresa, saj imajo pretežno večino v narodnih skupščinah svojih držav. Po našem mnenju pa ima tak kongres svoj pomen v tem, da je tudi v širši javnosti vzbudil živo zanimanje za evropsko idejo, saj se prav s podobnimi zborovanji utrijeva in širi ta skupna zavest evropskega bliževanja.

Tudi Slovenci se moramo vsakega koraka, ki stremi za poživitvijo evropske enotnosti, le veseliti. Daljnovidne so besede predsednika Gronchi, ko pravi, da je treba v narodih globoko ukoreniniti evropsko zavest. Potemtakem je treba tudi zamahnuti z vsemi nacionalizmi. Paratno bi pa bilo, da bi besede predsednika republike upoštevali tudi v naših krajih. V modrem ravnjanju s slovensko manjšino bi lahko kar najbolje pokazali resnično željo po evropski skupnosti. Ko se bo to zgodilo, bomo lahko res ugotovili, da spada Italija med prave in iskrene pobornike evropske misli.

Rdeče nasilje na Madžarskem

Združeni narodi so pred časom imenovali posebno petčlansko komisijo, ki naj zhre gradivo in poda objektivno sliko o madžarski oktoberški vstaji in sovjetskem nasilju, ki je sledilo temu uporu. Ta odbor je sedaj končal z delom in podal poročilo. Odbor je ugotovil, da je bila madžarska vstaja prava ljudska vstaja, ki so jo Sovjeti krvavo in nasilno zadušili. Streljali so na madžarske rodoljube iz vrst ljudstva, delavcev, dijakov, vojske in policije. S silo so odstavili zakonito Nagyjevo vlado in jo nadomestili s svojim zaupnikom Kadarjem, ki ga ljudstvo ne mara. Zastopniki Združenih narodov, ki so vodili to preiskavo so bili povsem nepristranski. V imenu resnice, zgodovine in pravice so obsodili sovjetski nastop. S tem so ovrgli vsa sovjetska opravjevanja. Ves kulturni svet sedaj ve, kak zločin so zagrešili kremeljski komunistični prvaki, ki so na madžarske rodoljube poslali tanke, hašnjete in bombe. Sedaj je tudi indijski ministrski predsednik Nehru spremenil svoje mnenje o madžarskih dogodkih.

Nehru se že namreč dolgo časa trudi, da bi zgladil odnose med Vzhodom in Zapadom, da bi prišlo do neke koeksistence, za katero ga je menda navdušil Tito. Pozabljaj pa ta večni potnik, da je njegov dežela lepo polje socialnega udejstvovanja zanj in za njegove sodelavce. Indija zaenkrat ne more služiti nikomur za vzgled.

Glede na poročilo o madžarskih dogodkih predlagajo nekateri krogi, da bi bilo nujno potrebno, da sklicejo Glavno skupščino Združenih narodov na izredno zasedanje. Drugi pa so za zasedanje 24 držav, ki so zahtevali preiskavo o Madžarski. Glavna skupščina pa naj bi obravnavala to zadevo jeseni na rednem zasedanju.

Slišijo pa se že tudi glasovi, da je s tem poročilom zadeva o Madžarski zaključena, kajti kdo bo klical Sovjetu na odgovor?

Na Madžarskem pa se medtem nadaljuje val aretacij in smrtnih obsođb. Ves svet se je zdržal, ko je zvedel za smrtno obsođbo pisateljev Obersovskega in Galija. Zveza pisateljev Penklub in veliko drugih najuglednejših zahodnih pisateljev ter umetnikov je poslala Kadarju brzjavke, v katerih protestirajo proti tem obsođbam.

Zelo pa je presenetila svetovno javnost izjava predstavnika jugoslavanskega zunanjega ministrstva Draskovića, ki je izjavil, da je stališče Jugoslavije do preiskovalne komisi-

je Združenih narodov in njenega poročila o Madžarski dobro znano. Znano je, da je Jugoslavija nasprotovala imenovanju komisije. — Presenetila je tudi izjava ruskega pisatelja Šolohova, da je obsodba pisateljev Obersovskega in Galija notranja zadeva Kadarjeve vlade.

Po zadnjih poročilih se je zvedelo, da je madžarski pravosodni minister izdal odlok o odložitvi smrtne obsođbe nad obema pisateljem.

Verjetno je vzrok za to veliko ogrenje v vsem svobodnem svetu. Vsa glavna kulturna združenja ter posamezni kulturni delavci so poslali Kadarju svoje proteste.

Pomen Japonske zopet raste

Pred kratkim je obiskal predsednik japonske vlade Kisi Zdržene države. Njegov obisk je presegel normalne japonsko-ameriške odnose. Na posvetih v ZDA so obravnavali celoten problem v Južnovezvodni Aziji. Japonska se je zopet povzpela med velesile, ki se potegujejo za vpliv v azijskem svetu. Zdržene države bodo v kratkem zmanjšale svoje vojaške sile na Japonskem in jih bodo pozneje popolnoma umaknile. Ohranile bodo le nadzorstvo nad Okinawo. Odhajajoče ameriške sile bodo nadomestile nove japonske sile. Obe državi Japonska in ZDA bosta v bodoče tesno sodelovali na kreplih temeljih enakopravnosti in skupnih koristi.

Nekoliko nemirno pa je začelo postajati na Koreji.

Komuniste v Severni Koreji dolžijo, da so povsem obnovili svoje oborožene sile ter jih opremili z novim najmodernejsim orožjem. Poročajo tudi o raznih incidentih ob razmejitveni črti med obema Korejama. Ni izključeno, da ne postane Koreja znova žarišče svetovne napetosti.

Maocetung hodi svoja pota

Šele sedaj je prišlo v javnost poročilo, ki ga je imel pekinški prvakin februarja. Maocetung stoji na stališču, da je napak odpravljati s silo notranja nasprotja v komunistični družbi, zlasti pa naj bi se to ne dela s silo, temveč s prepričevanjem. Na Zapadu so mnenja, da bodo kitajski komunisti izbrali milježe metode do svojih idejnih nasprotnikov, ki imajo po Maocetungovem priznanju večino med kitajskim ljudstvom.

Preokret italijanske vladne krize

Ob koncu sedmega tedna je italijanska vladna kriza doživelja nov nepredviden preokret: predsednik republike Gronchi je preteklo soboto poklical k sebi prvega ministra Zoli in mu odločno povedal, da njevega odstopa ne sprejema in da naj zato skliče parlament in začne z rednim delom vlade. Ta nepričakovani preokret je prišel, potem ko sta se predsednik senata Merzagora in tajnik KD Fanfani zmanj trudila, da bi zopet skrpal skupaj enotnost štirih sredinskih demokratičnih strank. To je pet točk, ki so vse važne, a bodo tudi vse izvrale veliko debat v parlamentu. Zato mnogi ne verjamajo, da bi mogel Zoli izpeljati vse te načrte v kratkih mesecih vladanja do prihodnjih volitev. Vendar bo treba počakati in videti, ker politični preroki so že zdavnaj umrli kakor oni o vremenu.

Znaki nemira na Srednjem Vzhodu

Nasser ne more preholeti, da so si Saudova Arabija, Jordanija in Libanon izbrali svojo svobodno pot, ko so spoznali nevarnost Nasserjevih simpatij do komunistov. Zarišča napetosti predstavlja trenutno Sirija, kjer se tajno pripravljajo na politični udar. Sovjeti so poslali Egiptu tri podmornice, prav tako pa tudi drugo orožje, ki ga je deležna tudi Sirija. Sovjeti so pričeli na Bližnjem Vzhodu zopet s hladno vojno in hočajo preplašiti države, ki so sprejede Eisenhowerjevo doktrino. Egipt in Sirija sta posebno huda na kralja Ibn-Sauda, češ da je s pomočjo, ki jo je nudil jordanskemu kralju Husseini, postal glavni krivec, da se je izjavil njena filosovjetska politika. Verjetno, da bo prišlo do prekinitev diplomatskih odnosa med Arabijo ter Egiptom in Sirijo.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

O SKOFU VOVKU

je prinesel dolg članek avstralski mestničnik »The Harvest«. Opisuje v vseh podrobnostih, kako so komunisti pred leti napadli škofa Vovka na postaji v Novem mestu in ga hoteli živega sežgati z bencinom.

V GAZI

Med četami Združenih narodov, ki strinjo na izraelsko egiptovski meji v okolici Gaze, so tudi jugoslovanske čete. S tega področja pa prihajajo poročila, da se polozaj slabša iz dneva v dan in da se zopet povračamo v čase pred izraelskim napadom na Egipt v mesecu oktobra lanskega leta. Vsako noč se vršijo sabotažni napadi egiptovskih sabotažnih edinic na izraelsko ozemlje. Žrtve takega napada so postali tudi nekateri jugoslovanski vojaki. Vojni kamion je vozil skupino vojakov jugoslovanskega odreda ob izraelsko egiptovski meji pri El Arisu, ko je naletel na mino. Ob eksploziji je bil en vojak mrtve, 14 pa težje ali lažje ranjenih. Ubitega vojaka Ranka Miliča so z letalom prepečljali domov ter ga pokopali v rojstni vasi Borču pri Beogradu. Ranjeni so vsi izven nevarnosti.

Mina je bila nastavljena, kajti le nekaj ur prej je šel po isti poti težak tank, prejšnje dni pa so vso pot preiskali pionirji s tipalkami, če bi našli kako skrito mino. Incident zaenkrat ni imel nobenih političnih posledic, ker čete ZN še vedno ravnavati z Egiptom silno obzirno, kakor da bi se jih bali.

JUGOSLOVANSKI NOGOMETASI V AVSTRALIJI

Jugoslovanski priseljenci v Avstraliji so že leta 1950 ustanovili lasten nogometni klub J.U.S.T. (Jugoslav United Soccer Team). V njem so zastopani nogometni igralci iz vse Jugoslavije, tudi Slovenci. Kmalu pa ustanoviti se je klub že čvrsto uveljavil ter se po dveh letih iz 3. divizije povzpel v 1. ter tu trdno obstal. Priboril si je že

več odlikovanj. Velja za enega najboljših nogometnih klubov v Avstraliji. Klubska enajstorica, nastopa oblečena v modre srajce, bele blačke in rdeče dokolenke. Tradicionalni nasprotnik kluba je Juventus, ki ga sestavljajo italijanski priseljenci. Tekme med obema kluboma so vedno nekaj izredno lepega za vse ljubitelje nogometa, ker sta obe zelo borbeni in spretni, obenem pa se zavedata, da gre tudi za narodni ugled.

NOVE MASE ONSTRAN MEJE

V delu goriške nadškofije, ki je po mirovni pogodbi pripadla Jugoslaviji, bo sta letos dva novomašnika, ki bosta posvečena na praznik sv. Petra in Pavla v Ljubljani, in sicer č. g. Franc Pivk iz črniške župnije nad Idrijo in č. g. Otmar Crnogar iz Šebrelja. Oba bosta pella novo mašo v svojih domačih farah. Prvi v Črnom vrhu v nedeljo 30. junija, kjer so že lepo popravili farno cerkev, poskrbelo med vojno, in poskrbeli za nove orgle, blagoslovjene letos na belo nedeljo; drugi pa v Šebreljah v nedeljo 7. julija, kjer se tudi živahno pripravljajo, da sprejmejo medse novomašnika-rojaka.

Obema gospodoma, ki nastopata duhovniško pot, želimo tudi Primorci tostrane moje obilo božjega blagoslova pri težkem delu.

PREPOVEDANA POTOVANJA

Pretekli teden je radio poročal, da so jugoslovanske oblasti odpovedale vse skupna potovanja svojih državljanov v inozemstvu. To so storili zato, ker so mnogi udeleženci takih skupnih potovanj ostali v inozemstvu ter se niso več hoteli vrniti domov. Neka skupina hrvačkih delavcev je n. pr. z avtopulmanom odpotovala v Nemčijo na specializacijo, ob času vrnitve so vsi izjavili, da želijo ostati v Nemčiji. Tudi šefer se jim je pridružil. Zato so spročili v Zagreb, naj poslje novega šeferja, da spravi domov avtopulman.

Uboge ljudske demokracije, da jih lastni otroci tako malo ljubijo!

NAŠ TEDEN V CERKVI

30. 6. nedelja 3. pob.: Spomin sv. Pavla
 1. 7. ponedeljek: Presv. Rešnja Kri
 2. 7. torek: Obiskanje Marije Device
 3. 7. sreda: sv. Leon II., p.
 4. 7. četrtek: sv. Urh, šk.
 5. 7. petek, prvi: sv. Ciril in Metod, slovenska ap.
 6. 7. sobota, prva: sv. Bogomila, m., Marija Goretti, m.

*

PRESV. REŠNJA KRI: Ko zagledamo, da iz rane teče kri, se zdrznemo. Nič čudnega. Saj je kri življenjski sok telesu, če izteče, ugasne življenje, duša se loči od telesa.

Daroval svojo kri, se pravi: dati svoje življenje. Jezus je prejel svojo kri za nas na krizu. Daroval je svojo kri in svojo

I Z S V. E V A N G E L I J A

Cisti čas so se približevali Jezusu cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki so goznali: »Ta grešnike sprejemam in je z njimi.« — Povedal jim je pa to priliko: »Kdo izmed vas, ki ima stovac in eno izmed njih izgubi, ne pusti devetindvetdesetih v puščavi in ne gre za izgubljeno, dokler je ne najde? In ko jo najde, si jo zadene vesel na rame; in ko pride domov, skliče prijatelje in sosedje in jim pravi: 'Veselite se z menoj, zakaj našel sem svojo orco, ki je bila izgubljena'. Povem vam, da bo tako v nebesih veče veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindvetdesetimi pravčnimi, ki ne potrebujejo pokore. Ali katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno drahmo, ne prižge svetilke in ne pomete hiše in skrbno ne išče, dokler je ne najde? In ko jo najde, skliče prijatelje in sosedje in pravi: 'Veselite se z menoj, zakaj našel sem drahmo, ki sem jo bila izgubila'. Tako bo, povem vam, veselje med božjimi angeli nad enim grešnikom, ki se spokori.« *

Zveličar pojasni in razodene svojim zagrizenim nasprotnikom svoje poslanstvo: prišel je rešit grešnike, rešit duše. Hkrati razodene svojo neizmerno ljubezen do ljudi in posebej do ponihnih grešnikov: Tako kakor je ves vesel in poln radosti gospodar, ko najde svoje izgubljeno živinče, ali-gospodinja, ko najde izgubljen denar, ali kak drug dragocen predmet, tako in še vse bolj se Bog in angeli veselijo povratka vseke posamezne grešne duše. Bog je mnogo bolj razumet kot pa mi: ljudje po navadi bolj misijo in skrbi za časni in telesni blagor kot pa za večni in duhovni blagor. Bog pa misli predvsem na večno srečo. In zaradi tega je ves žalosten in zaskrbljen, kadar vidi, da se kaka oseba vdaja grehu, in nestreno čaka, da se spreobrne; da se naveliča greha in da se zopet vrne k Bogu. Vedimo, da se Bogu toži po človeških dušah kot očetu po otrocih. Skrben oče je v mislih vedno pri otrocih. Tako tudi Bog. Ljudje pa Boga tako pogosto pozabljujo. Znamenje, da nimajo ljubezni do Njega. Ljubijo rajši stvari in sebe kot

Pravljica o misijonarju in gobavki

V Tihem oceanu leži ogromen otok, ki ga imenujemo Japonska, a domačini ga označujejo s čudnimi črkami, ki pomenijo Nihón. Ima 89 milijonov prebivalcev, a le okoli dve sto tisoč izmed njih pozna in ljubi Gospoda Jezusa tako kot mi.

Na tem otoku med visokimi vulkanskimi gorami je nekoč živel mlad misijonar. Zapustil je bil našo krasno Slovenijo, da bi prinesel Jezusovo ljubezen tistim ne-srečenjem, ki je še niti ne slutijo. Naučil se je japonsčine. Obiskoval je bolnike. Igral se je z otroki. Nezaupni in molčeci gorjanci so ga tudi začeli pozdravljati. Mladi misijonar je podvajil molitev in pokor, da bi jim izprosil še večjo milost zaupanja.

In čas je potekal mirno kot vsako naše življenje. Zjutraj ga je pozdravljalo sonce, opoldne ptiči in zvečer poltemni mrak. Včasih pa se je sonce na vrhovih užalstilo in sočutni oblaki so nato začeli jokati dolgo dolgo. Največkrat spomladis in jeseni. Potem so se zamajali podboji

dušo. Pri sv. maši, ki jo je postavil pri zadnji večerji, se to ponavlja: »To je moje telo, ki se za vas daruje. To je moja kri, ki se za vas preliva.«

Sv. Rešnje Telo častimo s posebnim praznikom. Primerno je, da počastimo s praznikom tudi presv. Rešnja Kri. Abelova kri je klicala v nebo za maščevanje, Jezusova pa kliče v odpuščanje.

Pri povzdigovanju presv. Krvi molimo: »Molim te presv. Rešnja Kri Jezusova, za me prelita na križu... Očisti me, Gospod s svojo Krujo... (=nakloni mi milosti, ki si jih zasluzil, ko si daroval svojo Kri, da se duša očisti grehov).« — »Večni Oče, darujem ti predrago Kri Jezusa Kristusa v zadoščenje za svoje grehe in za vse potrebe svete katoliške Cerkve.«

pa Stvarnika. Se živali razumejo, da potrebujejo tistega, ki jih krmi, napaja in pase, ljudje pa često ne vedo, da potrebujejo Boga: da je On, ki daje živež, srečo, zdravje, moč, nesmrtno življenje in blaženost; da je On Stvarnik, glavni Dobrotnik; da je On Prvi in Poslednji v vsakem življenju; On prava sreča vsakega sreca. Držimo se Gospodara! Ostanimo pri Bogu! Pri Njem je življenje, varnost in sreča. Brez Njega pa večna smrt. Daj, Gospod, da se vsi naši grešniki spreobrnijo in spokorijo, vsi ostali pa posvetijo! Pridi, Sveti Duh, razsvetli nas, vodi nas in posveti nas! Sveta Marija, prosi za nas!

LJUBKA ŠORLI:

Peter - vesoljni pastir

Prvi glas:

Na skalo trdno in nepremagljivo je Cerkev Kristus, naš Gospod, postavil, za boje tisočletne jo pripravil. utrdil v njej svetost in vero živo.

Drugi glas:

Izbral je Petra izmed dvanajsterih:

Tretji glas:

»Nebeskih vrat bom ključe Ti podelil, da čredo pasel boš, ji rané celil in varoval zabolod jo mnogoterih.«

Pod Tvojim varstvom Cerkev bo živila — ne bodo strla je peklenska vrata, in žetev njena večno bo bogata, čeprav v nevihtah muke bo trpelja!«

Drugi glas:

In dal mu je oblast neomejeno:

Tretji glas:

»Zavezal in razvezal boš kar koli, nebeškemu Očetu bo po volji — v vesoljni Cerkvi Ti z meno boš eno.«

Prvi glas:

Ponižno Peter to oblast sprejel je in Kristusu zvestobo zagotovil, da ljubi ga, mu trikrat je ponovil — Pastir med jagnjeta in ovce šel je.

Zbor:

Zahvaljen Bog za milost neizmerno! Naj le hrume krog nas pekla viharji, pred nami Kristus gre v nebeški zarji — dal Petru svojo je podobo verno.

Z njim hodimo! Roko nam podal je, da varno v rajski nas pristan pripelje, kjer mir pravčne čake in veselje, kjer zanje Bog pripravlja večno slavje.

njegove lesene hišice od skrivnostnih potresov. Potem je bilo spet lepo.

Neko zimsko popoldne je mladi misijonar sedel s prekrizanimi nogami na rogonzici. Tako kot to delajo še danes na Japonskem. Nekdo pri vratih zavpije: Gomén našai! Po naši bi rekli: Ali smem vstopiti? Misijonar: »Hái!« Pred njim stoji priletna gorjanka izpod klanca. Globoko se pokloni in namesto da bi kaj rekla, si obriše solze. In še enkrat in še enkrat. Gleda k tloru. Misijonarjev moljk je vrne moči. »Moja hči je dobila govorost. Hči edinka. In čež teden dni bi se moral poročiti. To se pravi, bogatin iz one doline je ponudil zanjo 20.000 Yenov. A ljubila svojega ženina ni. Sama je to zaupala misijonarju pri lanski riževi ževti. A je hotel pomagati očetu in materi, ki sta se obupno borila z revčino in starostjo. V kratkem molku, med gorjankino izpovedjo in misijonarjevim odgovorom, je ta obudil staro sliko prejšnjih let: tabořišče gobavev v provinci; obrazi med upanjem inbolečno resničnostjo; izbrisani iz živega toka življenja; pozabljeni od vseh. Misijonar: »Pojdiva k njej!« In ko je videl njene bele roke, je tudi vedel za resnico. Veliki rdečkasto-vijoličasti krogi. In ti-

KARDINALOVA PREMIŠLJEVANJA

† PRELAT ALOJZIJ STROJ

Na Poljskem bo v kratkem izšla knjižica, ki jo je napisal kardinal Stefan Wyszyński: Premišljevanja za mesec maj. Knjižico je kardinal pisal, ko je tičal v komunistični ječi. Delo ima 31 poglavje, vsako poglavje za en dan v mesecu maju.

NOV GLAVNI PREDSTOJNIK FRANCISKEVSKEGA REDA

Za glavnega predstojnika franciškanskega reda je bil na zadnjem zasedanju glavnega kapitlja v Asiziju ponovno izvoljen pater Avguštín Šepinski. Ponovna izvolitev ima velik pomen, kajti v zgodovini franciškanskega reda se je to zgodilo še tretjič. Novi glavni predstojnik bo postal na svojem mestu 12 let; rojen je v Franciji in je star 57 let.

JEZUSOVA TRNJAVA KRONA

V navzočnosti pariškega kardinala Feltinga so namestili Jezusovo trnjevno krono v posebni kapeli. Trnjevno krono je prisnel v Evropo kralj Ludvik Sveti, ko se je leta 1252 vrnil iz Svetih dežel. Doslej so krono hranili v zakladnici bazilike Notre Dame.

1400-LETNICA SMRTI SV. NAZARIJA

Zavetnik koprsko stolnice in škofije je sv. Nazarij. Letos obhajamo 1400-letnico njegove smrti. Preteklo nedeljo so v tržaški stolnici slovensko poslavili ta dogodek. Gospod škof je opravil slovensko sveto mašo, na kar je bila procesija po griču Sv. Justa.

ČESENJE FATIMSKE MATERE BOŽJE

V Rimu je dospel nemški duhovnik Liesch, ki dela veliko propagando za česenje fatimske Matere božje. Pater Liesch je odpotoval iz švicarskega Marijinega svetišča Einsiedeln z avtomobilom, na katerem ima sliko fatimske Matere božje. Potoval je preko Zuricha na Bavarsko, dalej do češkoslovaške meje, nato preko Avstrije in Italijo. Povsed je priredil verske govore o fatimski Materi božji in njenem naročilu za molitev in pokoro. Meseca septembra bo pater napravil novo potovanje preko Francije in Španije na Portugalsko v Fatimo.

NEUSPEH »MLADINSKE POSVETITVE«

V Vzhodni Nemčiji so komunisti skrbno pripravljali mladinsko posvetitev, ki se je vrnila po veliki noči. Mladinska posvetitev je komunistična iznajdba in naj bi nekako izpodrinila katoliški zakrament sv. birm. Uradna poročila pa priznavajo, da posvetitev niso uspele. Marsikje se je komaj pet odstotkov mladine udeležilo posvetitve. Posebno na deželi je število udeležencev zelo padlo.

Komunistično glasilo Neues Deutschland se zaradi neuspeha zelo hudoje in pravi, da mora biti mladinsko posvečenje prihodnje leto bolje pripravljeno.

KATOLIŠKI CASOPIS NA MADŽARSKEM

Casopisna agencija Kathpress poroča, da je zadnjega maja spet začel izhajati madžarski katoliški tednik »Új ember«, ki je bil po jesenski vstaji prepovedan. Zdi se, da je to uspeh razgovorov, ki so jih imeli madžarski škofje z zastopniki Kadarjeve vlade.

novomašnikov blagoslov. Pri povzdigovanju smo čutili, da se godi nekaj velikega: Bog sam prihaja na poziv svojega izvoljenca na oltar — sedaj prvič in potem vse dni njegovega življenja.

Pri obhajilu je novomašnik najprej obhajal svoje sorodnike — kako rad bi videl, da bi bili med njimi njegovi starši, a so morali ostati doma v Košani — nato lepo število drugih vernikov.

Med sveto mašo sta pela cerkvena zhora in Bazovice in Rojana. Med darovanjem po sveti maši sta nam zapela celo vrsto prelepih Marijinih pesmi. Takega petja že dolgo ni bilo lahko. Saj je moral vzgajati po 80 in še več bogoslovev. Službo je vršil zelo vestno več let in je s svojim lepotnim zagonom kazal pot bogoslovev: nato mu je škof podelil kanonikat.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

Med trnjem in osatom

Nemški zastopnik v Vatikanu

Primorski dnevnike je v eni izmed zadnjih števil objavil članek o novem nemškem poslaniku pri sv. stolici.

V eni sapi govori o bonnski vladni, o Vatikanu in o diplomatskem zastopniku Rudolphu von Strachwitzu.

Nas ne zanima, koga imenujejo posamezne države za svoje zastopnike pri sveti stolici. To je povsem njihova zadeva.

Omenjeni članek »Prim. dnev.« pa meri, da si navidezno prikriva, na obtožbo sv. stolice. Pri tem pa pozablja, da sv. stolica privoli v taka imenovanju le, če ni predlagani poslanik znan sovražnik sv. Cerkve in če ni zagrešil kakega tezkega moralnega prestopka. Kaj takega ni bilo znanega ob imenovanju omenjenega poslanika pri sveti stolici.

To je, kar se tiče uradnega stališča.

Zdi se pa, da tovariši zelo spoštujejo in cenijo mesto poslanika pri sv. stolici, ker jim ni vseeno, kdo da ga zavzema. Mogoče, da je pisanje tovarišev podzavesten znak občudovanja sv. Cerkve in njene ljubezni do ponizanih in teptanih narodov, saj ne policijsko poizveduje o nekdanjih vrlinah ali pomanjkljivostih posameznih narodnih predstavnikov.

Tako se je n. pr. zgodilo, da so v Rimu gostovali slovenski turisti iz Ljubljane, ki so prišli pred kratkim v večno mesto in so uživali cenejše prenočišče in prehrano v papeški palaci »Salviatic«. Seveda so prišli tja s pomočjo Putnika in ker jih je rimška potniška družba prijavila kot »spellegrini« — romarji. Zakaj naj bi poizvedovali, ali tvrdka, ki organizira taka potovanja, moli vsak dan rožni vence? In zakaj naj bi take romarje odklonili, če pa taki pripoznajo, da je to le njim samim v prid ne oziraje se na tistega, ki jih prijavi? Ruski turisti so si n. pr. v istem času lahko privoščili kar »Grand Hotel«, kjer sta nekaj časa poprej stanovala Ranieri in njegova soproga Grace Kelly.

Veseli bomo, ko bodo mogli tudi naši ljude svobodnejše dihati, tudi kot turisti v Rimu, in imeti svojega zastopnika pri sv. stolici, ne glede na prakse manjvrednih listov, ki bi radi prikrajšali narod na kulturni in veri in ga potisnili v zadnji kot v veliki družini narodov.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

PODOBA SRCA JEZUSOVEGA

Ob poti, ki iz Štandreža pelje proti Peči in Rupi, stoji na samotnem kraju kapelica s staro, od vremena že precej uničeno podobo Srca Jezusovega. Mimo ne je hiti dan za dnevom toliko delavev in kmetov. Sedaj ob stolnetici praznici Srca Jezusovega spomnimo se na to kapelico. Zato vprašujem, ali bi ne mogli s prostovoljnimi darovi raščanov iz Rupe, Peči, Štandreža in Sovodenj prenoviti to znamenje? Ono bi se nadalje pričalo vsem mimogrečkim, da tod živi krščanski rod.

Sledi podpis

Gotovo, da je ta misel zelo posrečena in da ni pretežko jo izpeljati. Če se zavzamejo verniki vseh treh župnij, bi z luhkoto nabrali potreben denar. Želimo le, da bi se to zgodilo že za ta praznik Sreca Jezusovega.

Bili smo trije prijatelji pri kozarcu do brega vina. Pogovor je nanesel na to, kako so postavljene cerkve. Prijatelj je trdil, da so vse cerkve razen onih v Rajblju,

oni pogan je prisedel in se čudil ljubezni in prisrčnosti teh novih kristjanov. A čas je tekel. Hitro, neizprosno. In zmeraj naprej.

31. december je dahnil dostojanstveno in svetlo. Ves dan je kapalo s sneženj. Ob petih so morale zagoreti luči. Mali misijonar se je komaj dotaknil riževe skodelice. Ob devetih zvečer prinese sel iz doline pismo. Njegove besede in kratek smeh še dolgo donijo v tih sobi. Misijonar raztrga ovitek. Torej od sester v Province. Rippakó bi rada vstopila. In sestra predstojnica vprašuje za nasvet. Pravzaprav za odločilni Da ali Ne! Ali je Rippakó zmožna samostanskega življenja? Misijonar pogleda na uro. Hitro bo napisal odgovor. Saj jutri... In ne konča misli. Ko nastavi pero, to in ono napiše v pozdrav, v vednost novic, pristavi: »Kar zadeva njen vstop, mislim, da... Nekdo se skloni nad njim. »Zapiši Ne!« »Kdo si?« »Jaz sem Duh Čuvaj Severnih Gora. Prihjam, da končava pogodbo.« »Najina pogodba velja nočjo do polnoči.« »Ne! Danes je leto dñi.« »Od kdaj ne znajo duhovi štei? Ali ne veš, da je letos prestopno leto?« Molk. Molk. Potem: »Usmilji se me. Že stoletja iščem dekle, ki bi pripadalo meni, v

Ura tiktaka. Sneg drsi z vej. Mladi misijonar še dolgo strmi v slavnato preprogo. Rippakó pa je res postala drobna sestra božje ljubezni. Mati in oče sta kar zareda od njene sreče. Mati si je nadela ta dan svoj najbolj oranžno-zlati kimono, ki je še danes tako čudovita obleka. A mladega misijonarja je spomladni podrla velika skala na spodnjem delu klanca. A to ni žalostno. Prvič, zato ker je to pravljica. In drugič, zato ker tudi v resničnem življenju vsak misijonar rad daruje svoje življenje za spreobrnjenje milijonov. Ta dar je zmeraj čudovit.

Misijonar Vladimir Kos

Trenti in pa Device Marije pri Borcu obrnjene proti vzhodu. Jaz sem rekel: »Ti tega ne moreš trditi, ker nisi obhodil celega krščanskega sveta.« In dodal sem tudi, da je lega cerkve zavisa od okoliščin in od slučaja. Da ni torej pravilno, da bi morala biti usmerjena od zapada proti vzhodu. Stavila sva liter vina. Zdaj bi rad vedel, kdo ima prav. Domenila sva se, da bova sprejela sodbo Vašega odgovora, kdo je stavo izgubil.

Tomaž *

Če boste kdaj potovali po krščanskem svetu, si le oglejte lego različnih cerkva. Videli boste, da ne samo v Rajblju, Trenti in pa Devica Marija v Polju, temveč da so tudi druge krščanske cerkve usmerjene, kakor pač je. Lega cerkve zavisi od različnih okoliščin in ne od kakih liturgičnih

predpisov. Katoliška Cerkev ni nikoli zahvalovala, da morajo biti njena svetišča usmerjena v kako določeno nebesno stran. To je prepustila arhitektom in zidarjem.

Pač pa so druge vere, ki imajo take predpise. Med temi so znani posebno muslimani. Njihove mošeje so vedno obrnjene proti Meki, njihovemu svetemu mestu. Zato je v notranosti vsake mošeje neke vrste hiša, okrašena z dragimi kamni (mihrab), ki kaže molilcem smer (qiblah), kje je Meka. V to smer morajo biti obrnjeni mohamedanci, kadar molijo. Od tu je gotovo nastalo tudi napačno mnenje Vašega prijatelja, da morajo biti tudi katoliške cerkve obrnjene v določeno smer.

Upam, da Vama bo ta odgovor zadostoval in da bosta v miru popila stavljeni liter v družbi s tretjim prijateljem.

R A Z N E N O V I C E

POPLAVE V PADSKI NIŽINI

V novembru leta 1951 je bilo ustje Pada pozorišče strašnih poplav. V teh dneh se odigravajo v padski nižini skoristni prizori. Prebivalstvo, ki beži iz poplavljene hiš, velikanska področja, poplavljena, nasipi predrti, ostali v nevarnosti, da se zrušijo. V višjih predelih reka Pad upada za 2 cm na uro, ob izlivu pa je vedno nad normalno višino. Južni del otoka Ariano je ves poplavljjen, komaj da se iz vode vidijo vrhovi dreves in strehe hiš. Vzdolž 130 km so padski nasipi vsi razmeščani in minister za javna dela Togni je obljudbil, da bodo te nasipe obnovili v najkrajšem času. To je vse, kar je lahko vrlada ukrenila in obljudila v tem kritičnem trenutku. Dokler voda ne bo upadla, lahko vedno pričakujemo težka presenečenja. Pri Porto Tolle je v soboto ponoči voda predrala nasip in 180 delavcev je delalo vso noč, da je za silo ustavilo nadaljnje poplave in rušenje nasipa.

Zanimivo je dejstvo, da so si letošnje poplave izbrale čisto drugo področje kot leta 1951. Noben okraj, prizadet v letu 1951, ni bil letos poplavljens.

JUGOSLOVANSKI TRENERI

UP ITALIJANSKIH MOŠTEV

Zgled italijanskega nogometnega moštva »Torino«, ki si je z jugoslovanskim trenerjem zelo opomoglo, je vplival očividno tudi na Juventus. Vodstvo moštva je načelo za trenerja dr. Ljubica Bročića iz Beograda. Bročić je star 46 let in je na stopal v vrstah nogometnega kluba Crvena zvezda.

MARCELINO KRÜH IN VINO NA JAPONSKEM

Španski film Marcelino kruh in vino je dosegel na Japonskem tak uspeh, kadar je noben tuj film. V Tokiu predvaja film ena najmodernejših dvoran. V nekaj tednih je vstopnina narasla na 10 milijonov junov. Take vstopne dvorana v štirih letih svojega delovanja še ni dosegla.

NEMCI LJUBIJO FRANCOSKI SAMPAŃCIC

Kako radi imajo Nemci francoski šampanje se vidi iz tega, da se je potrošnja v preteklem letu povečala za 25 procentov.

NEVARNA POMOTA

Nemško letalo, ki ga uporablja neka trdka iz Münchena za trošenje propagandnih letakov, je po pomoti zašlo na češkoslovaško ozemlje in se tam iznebilo svojega tovora. Protiletalska obramba pa je letalo sestrelila.

SLOVO OD ŠOLE

Ob valeti, ki so jo priredili dijaki strokovne šole v Gorici dne 19. junija, so se poslovili tudi od svoje dolgoletne in priljubljene profesorice Marije TUSAR, ki je s tem šolskim letom zaključila svoje 46-letno službovanje na šoli. Gospodična Tušar izhaja iz znane Tušarjeve družine v Idriji. Ko je nekoč nadškof Sedje obiskal idrijsko šolo in so mu predstavili našo gospodično, je takoj pripomnil: »Torej vi ste iz družine Tušar, iz katere poznam gospoda Gregorja, ki je bil moj profesor filozofije.« Tudi oče gdč. Tušar je bil znana oseba, ker je poleg svojega stanovskega dela v rudniški pisarni nabiral gradivo za »Zgodovino Idrije« dekanu Arko. V tej zgodbini je omnen s kratkim življepisom v vrsti zasluznih idrijskih mož.

Naša gospodična je študirala v Ljubljani pri uršulinkah. Takoj po maturi je bila nameščena na idrijski meščanski šoli. Poleg pouka se je vpisala na Dunaju na doslovno šolo ter tako dosegla tudi diplomu iz stenografije in trgovinstva. V Idriji je poučevala do leta 1929, ko je bila skupaj z mnogimi našimi učitelji premeščena

temu zbore še vedno lepo število gledalev in kandidatov za milijone.

Do sedaj je TV izdala za te oddaje približno 400 milijonov lir. Vsaka posamezna oddaja stane povprečno 5 milijonov. Mike Bongiorno dobi za vsako oddajo 80 tisoč lir.

»STRIC JOŽEF« MONTESI
ZOPET PRED POROTNIKI

Delavec v tiskarni, kjer je delal »stric Jožef Montesi«, so Montesija naznani sodniji zaradi krivega pričevanja proti njim. Tako je Jožef Montesi ponovno prišel za zidove Regina Coeli in pred sodnike, ki so ga kljub temu, da je bila nedelja, zasililevali kar šest ur. Bržkone si obetajo, da bo iz tega novega zasišjanja prisaščna resnica na dan o smrti Vilma Montesi.

16 KILOGRAMOV TEŽAK TVOR

Neki stari učiteljice so v bolnišnici Sv. Duha v Casale Monferrato (Piemont) z operacijo odstranili 16 kg težak tvor na revesju. Kirurško operacijo je izvršil primar dr. Ivo Davanzo.

Normalna teža takih bul je 2-3 kg, le redko presegajo težo 5 ali 6 kilogramov.

LEP DOHODEK

Mednarodno nogometno srečanje med Italijo in Irsko je prineslo 45 milijonov lir vstopnine. Gledalec je bilo 70.000. Kakor znano, je Italija komaj zmagala z 1:0.

Duhovniški jubilej

Dne 26. junija je praznovalo 40-letnico mašniškega posvečenja goriški stolni kanonik sholastik in župnik msgr. Jožef Velci. Rödil se je leta 1893 na Krku, študiral je pa v Gorici ter nato bogoslovje v Inštrušku. Med vojno je tam bil tudi posvečen dne 26. junija, nakar je na praznik sv. Petra in Pavla pel novo mašo. Po nekaj letih kapelovanja v Furlaniji je prišel v stolno cerkev za vikarja ter nato postal tudi kanonik. Stolno župnijo vodi od smrti pok. msgr. Geata že 12 let. Kot dober učenec in prijatelj msgr. Fogarja upravlja stolno župnijo v skribi za vse verneke brez razlike na jezik in narodnost, zato mu tudi vsi župljeni brez razlike ob lepem jubileju iz srca čestitajo in mu želijo, naj ga Bog še dolgo ohrani.

Procesija sv. Rešnjega Telesa

Tudi letos se je na večer praznika svetega Rešnjega Telesa razvila po goriških ulicah lepa procesija. Udeležba vernikov in verskih družb v procesiji je bila številna, prav tako je na tisoče meščanov delalo ob poti častni špalir euharističnemu Jezusu. Kljub temu letos je bila procesija v Goriških vernikov ni zadovoljila. Vedno hudo prizadene vernike, kadar Cerkev odpravi kakšno že stoljetja staro versko tradicijo. Od vseh lepih obredov procesije sv. R. T. nam je ostal edinole blagoslov in govor na goriškem Travniku. Letos pa smo se zmanj ozirali pred travniško cerkvijo, da bi uzeli pripravljeni oltar. Procesija je štihela v stolnico, kar da bi se ji neznameno mudilo. Ali res nismo udeleženci procesije in vsa ogromna množica, ki ji je prisostvovala, zaslužili, da bi prejeli blagoslov euharističnega Jezusa? Saj je goriška stolnica bila mnogo premajhna za vse. Upamo, da se je to le izjemoma letos zgodilo in da bo prihodnje leto spet upoštevana želja goriških vernikov, da je vendar procesija svetega Rešnjega Telesa predvsem njim namenjena.

Slovo od šole

Ob valeti, ki so jo priredili dijaki strokovne šole v Gorici dne 19. junija, so se poslovili tudi od svoje dolgoletne in priljubljene profesorice Marije TUSAR, ki je s tem šolskim letom zaključila svoje 46-letno službovanje na šoli. Gospodična Tušar izhaja iz znane Tušarjeve družine v Idriji. Ko je nekoč nadškof Sedje obiskal idrijsko šolo in so mu predstavili našo gospodično, je takoj pripomnil: »Torej vi ste iz družine Tušar, iz katere poznam gospoda Gregorja, ki je bil moj profesor filozofije.« Tudi oče gdč. Tušar je bil znana oseba, ker je poleg svojega stanovskega dela v rudniški pisarni nabiral gradivo za »Zgodovino Idrije« dekanu Arko. V tej zgodbini je omnen s kratkim življepisom v vrsti zasluznih idrijskih mož. Naša gospodična je študirala v Ljubljani pri uršulinkah. Takoj po maturi je bila nameščena na idrijski meščanski šoli. Poleg pouka se je vpisala na Dunaju na doslovno šolo ter tako dosegla tudi diplomu iz stenografije in trgovinstva. V Idriji je poučevala do leta 1929, ko je bila skupaj z mnogimi našimi učitelji premeščena

temu zbore še vedno lepo število gledalev in kandidatov za milijone.

Do sedaj je TV izdala za te oddaje približno 400 milijonov lir. Vsaka posamezna oddaja stane povprečno 5 milijonov. Mike Bongiorno dobi za vsako oddajo 80 tisoč lir.

»STRIC JOŽEF« MONTESI
ZOPET PRED POROTNIKI

Delavec v tiskarni, kjer je delal »stric Jožef Montesi«, so Montesija naznani sodniji zaradi krivega pričevanja proti njim. Tako je Jožef Montesi ponovno prišel

Otvoritev IX. trž. velesejma

V nedeljo 23. junija je minister Medici ob navzočnosti najvišjih mestnih oblasti in drugih visokih tujih osebnosti otvoril IX. tržski mednarodni velesejem. Senator Medici je prispel v jutranjih urah na goviško letališče, kjer ga je sprejel tržški generalni komisar Palamara. Ob 10. uri je minister Medici prispel na velesejmski prostor, kjer ga je sprejel predsednik velesejma ing. Ernesto Sospisio, nakar je minister pregledal častno stražo sestavljenico iz 35. bataljona strelecov, vojaška godba pa je zaigrala narodno himno. Otvoritveni govor je imel predsednik velesejma ing. Sospisio. Za njim sta govorila še tržški župan Bartoli in zakladni minister senator Medici. Po končanih govorih so dvignili italijansko zastavo skupno s 24 zastavami držav zastopanih na velesejmu. S tem je bila uradna otvoritev velesejma končana. Senator Medici si je nato v spremstvu najvišjih oblasti ogledal velesejem in izrazil svoje zadovoljstvo zaradi skrbne priprave razstavljenega blaga.

Velesejem bo odprt za občinstvo po slednjem urniku: ob nedeljah, praznikih in sobotah od 9. do 24. ure; vse ostale delavnike pa od 10. do 13. ure in od 17. do 24. ure.

Vse vrste rož na velesejmu

V četrtek 27. junija bodo otvorili na tržškem velesejmu v padiljunu pomorske postaje razstavo rož. Pri tej zanimivi razstavi bodo sodelovali poleg domačih vrtnarjev tudi tri tuje države, in sicer Francijo s posebnimi publikacijami o vzgoji rož, Anglija z vrsto najlepših orhidej in Avstrija s posebnimi vrstami sobnih rastlin. Med italijanskimi gojitelji rož, ki bodo zastopani na tej razstavi, so imena najimenitnejših vrtnarjev in kmečkih konzorcijev. Poleg rož in rastlin bomo lahko videli tudi naprave za umetno segrevanje evetličjakov, za umetni dež in vse druge naprave, ki služijo danes modernim gojiteljem rož.

Zborovanje mašnih strežnikov na Općinah

V petek 21. t. m. je bilo na Općinah pro zborovanje naših malih ministrantov. Zbrali so se iz raznih župnij od Sv. Barbare do Sv. Križa in Zgonika. Prisotnih jih je bilo 90. Iz samega Boljuncu jih je bilo 18.

Veseli in nasmejani, lepi v svojih ministarskih oblikevah so stopili v sprevod v cerkev, kjer je bila sv. maša. Pri tej sv. maši so odgovarjali vsi skupaj. V začetku se niso znašli, saj ni v njihovi navadi odgovarjati duhovniku tako da daleč, a so bili kmalu združeni. Iz njihovih obrazov si videl zavest: to je nekaj čisto našega, pripravljeno je za nas; in ta zavest jim je vrla ponos in iskreno pobožnost.

Med sveto mašo jim je govoril g. Lojze Zupančič. V preprostih, a jeklenih besedah je orisal zbranim mladim poslušalcem, kakšni naj bodo v svoji službi, predvsem naj se opazi pri njih pobožnost, čistost, odkritrostnost in ubogljivost. V tem naj se odlikujejo strežniki od drugih dečkov.

Po končani sv. maši so se vsi skupaj slikali.

V Marijanšču pa so se vršila nagradna spraševanja; najprej po župnijah posebej. Iz vsake skupine pa so bili zbrani najbolj-

ši za dokončno določitev nagrade. Spraševanje se je vršilo z vso slovesnostjo: najprej pesem, ki se je dvignila mogočno iz navdušenih sreč; prisotne pa je pozdravil s prijaznimi besedami g. dekan. Najboljši — zbrani — so bili potem spet sprašani na odru za končno določitev nagrade. Tu je bilo zanimanje, kdo bo dobil prvo nagrado! Odlikoval se je Matej Beličič iz openske fare, ki je dobil prvo nagrado.

Zborovanje se je zaključilo s kinom.

Da je imel ta dan svoj uspeh, smo vidieli pri otrocih samih. Ko je organizator tega shoda g. Frane Sibenski (kateremu je pomagal ravnatelj marijanšča g. Jože Jamnik) zaklical na svrdenje prihodnje leto, so se potem otroci sami izrazili: prej, prej, kaj kmalu spet kaj takega.

Res, enkrat na leto je premalo. Pri prvem zborovanju se je video kakšno veselje so doživelci otroci. Zato ne čakajmo, da mine leto.

Prihodnjč naj bo kje drugje, v kakšni cerkvi v mestu. K tej zhorni osteržnišči maši pa naj se povabijo tudi odrasli, predvsem starejši seveda, da bodo videli lepote čiste in lepe mladosti pri svetem oltarju.

Mislim, da še pri nobenem mladinskem zborovanju niso naši otroci doživelji toliko veselja kot v tem dnevu.

Strežniki, ki berete to poročilo svojega dneva, ste videli, da niste sami, da vas je mnogo; da je mnogo takih kot vi, ki vzamejo resno svoje ministiriranje pri oltarju. Če ste lojalno tekmovali v spraševanju, tekmuje tudi v vestnosti, vztrajnosti, da se bo video v vašem življenju, da ste večkrat pri oltarju Jezusa, ki on sam razveseljuje vašo mladost.

V znamenju tega tekmovanja si kljemo na svrdenje prihodnjč — še bolj veseli in navdušeni.

D.J.

Stoletnica tržških združenih ladjedelnic

Letos slavijo Tržške združene ladjedelnice (CRDA) stoletnico svojega obstoja. Na tržškem velesejmu, kjer imajo tudi ladjedelnice svoj poseben oddelek, bo ta stoletnica še posebno poddarjena. Prikazali bodo delo, ki so ga tržške ladjedelnice izvršile v tem obdobju od prve skromne ladje do današnjih mogočnih ladij na turbinski pogon, skupno 1856 ladij zgrajenih v sto letih dela za 23 držav.

Nemoralni filmi

V kinu MASSIMO v Trstu na Largo Barriera se že ves teden predvaja film ZARAK KHAN, zaradi katerega so bili obsojeni vsak na 10.000 lir globe lastniki treh kinodvoran v Neaplju. Sojeni so bili oper direttissima zaradi izpostavljenih slik tega filma, na katerih nesramno razkazuje svojo goloto filmska igralka Anita Ekberk. S tem so prekršili člen 725 kazenskega zakonika, ki vsebuje prepoved razpostavljanja slik, ki žalijo čut javne dostojnosti.

Pri nas pa se iste slike istega filma nemoteno kažejo, kot rečeno že ves teden, ne da bi kdo posegel vmes. Ali velja pri nas drugačna morala?

Rojan

Pri nas je prišlo že nekako v navado, da šolski otroci vsako leto meseca junija poromajo h kakšni Marijini cerkvi, da se tam Mariji zahvalijo za uspehe šolskega

leta. Letos je bila na vrsti Barbana. Romali smo 18. junija. Nevihta je prav tisto jutro neusmiljeno divjala, da se je zdelo, da nam bo prepričila pot. A otroci se niso ustrašili. Ob osmih je bila koriera polna in ob desetih smo dosegli na prijazni otok. Sprejeli so nas zvonovi in tudi sonce... Zbrano smo potem sledili sv. maši s skupnim petjem in skupno molitvijo. Potem so otroci izrabili priložnost, da so se lahko po mili volji igrali. Kar prehitro je prišla ura slovesa. Po petih litanijah in blagoslovu smo se poslovili. Spomota smo se ustavili za nekaj časa v Ogleju, ki je prav, da ga šolski otroci poznajo, saj so od tam prišli misijonarji v naše kraje. Zelo zadovoljni smo se v mraku vrnili domov.

Prisrčno vabimo

V BORŠT K ŠOLSKIM SESTRAM!

Pridite na nedeljski sprehod in prepričali se boste, da v Borštu ne spimo, ampak z združenimi močmi in pomočjo naših sester skrbimo za pouk in pravo vzgojo najmlajših v otroškem vrtecu, ki ga vodijo šolske sestre že 10 let. In kot v nagrado za 10-letnico obstoja otroškega vrtača so nam sestre pripomogle še do druge, nad vse važne in koristne izobrazbe mater in dekle. V ta namen se vrši pri sestrach gospodinjski tečaj, v katerem smo se naučile v slišali res veliko koristnega.

Da smo se res obogatile strokovno in kulturno, vam hočemo pokazati vsaj malo z našo razstavo in prireditvijo.

Zato pridite 30. junija, da si ogledate razstavo kuhiških izdelkov, ki bo odprta ves dan. Popoldne ob 5. uri pa boste lahko spoznali vse, ki smo se tečaja udeleževali. Ob pesmi, rajanju in poučni igrici »Ozdravljenja trmaca« hočemo pokazati vsem, in zlasti še naši fari, kaj premore požrtvovalna skupnost, četudi le 6 tednov.

Razstava in prireditve bo združena z otroki otroškega vrtača. To bo res edinstven dogodek, kajti nastopale bomo matere in tudi naši otroci!

NA VESELO SVIDENJE!

v nedeljo 30. junija

Udeleženke gospodinjskega tečaja pri šolskih sestrach v Borštu

Šolska razstava

STROKOVNI TEČAJ NA OPĆINAH

Gosporico lepe šolske razstave razumeta prijatelj in neprijatelj slovenske šole. Človek skoraj ne more verjeti, da so razstavljeni dela izvršili fantje ali dekle, ki obiskujejo strokovni tečaj na Općinah. In to so fantje in dekle ne samo z Općinami, ampak tudi iz okoliških vasi tja do Buzovice. Lahko ste ponosni na svoje delo, na svoje profesorje, ki vas učijo, in na vse tiste, ki so žrtvovali marsikatero liro, da so vam omogočili izdelavo takih ročnih del.

Razstava je lepo urejena, razstavljena dela pravvrstna.

Vsem, ki smo stopili v šolski sobi, ste dali novega zaupanja v kvaliteto naših šol.

V naši cerkvi svetega Ivana smo imeli v nedeljo tako slovesnost. Kar lepo je bilo pred cerkvijo med deklamacijami, v cerkvi pri sv. maši in obhajilu, po slovesnosti pri zajtrku. Vseh otrok je bilo devet, ker smo imeli gosta celo iz Domija. Število je sicer majhno, a v primeri z drugimi kraji se pa lahko le pojavljamo.

Vsem, ki so pripomogli, da je vse dobro poteklo, najlepša hvala. Zlasti g. Grmeku, župniku iz Riemanj, ki je otroke pripravil.

L.S.

Kolonije

Nestalno vreme nas je skoraj prepričalo, da letos ne bo treba zapustiti mesta in iskati osvežila v lepi prirodi. Kljub temu je skupina 80 dečkov iz slovenskih šol odšla v drugi polovici junija v devinsko kolonijo, ki jo vodi Dobrodeleno društvo iz Trsta.

2. julija zapusti naše ozemlje 100 dečkov, ki jih Slovensko karitativno društvo SLOKAD odpelje v gorsko kolonijo v Paularo v Karniji. 4. julija odpotuje tretja skupina 100 dečkov v Agordo v Dolomitih pod vodstvom slovenske Vincencijeve konferenčne. Skupno torej 280 dečkov. Sledilo jim bo po enem mesecu enako število dekle. Devinska občina priredila za otroke iz devinske nabrežinske občine, zgoniske in repentabrske občine kolonijo v Forni di Sopra in sicer za slovenske in italijanske otroke skupaj. Tako gre na počitnice skoraj 700 slovenskih otrok. Za vse te otroke daje podporo vladni komisariat. Tržška prefektura vodi delovanje omenjenih organizacij potom počitniškega urada.

Vsem našim otrokom želimo mnogo zdravja in poštenega razvedrila v kolonijah! Vladnemu komisariatu iskrena zahvala za vso pomoč in pravično prizadevanje!

Trebče

Mesto in dežela si nista dandanes nič več tuja. Z največjo lahko premostimo razdalje in pridemo tudi v najbolj zakotonav. Tako sem meščan prisostoval Televi procesiji v Trebčah. Iznenadila me je lepa udeležba in še bolj zbranost vernih udeležencev. Vaška godba je prijetno vabilo k skupnemu petju evharističnih in Marijinih pesmi. Vsa vas je bila zelo okusno okrašena. Zlasti so mi ugajali oltarji, ki so jih verne roke tako skrbno pripravile, da bi od tam delil Jezus svoj blagoslov ljudem in stvarjem. Tudi lepa skupina mož, ki so spremajali Gospoda, me je prepričala, da v tej vasi veden močnejne klike versko življenje in da se zmanjstradi brezverča, da bi to prebujanje zatrli. Ko sem odhajal z vasi, sem se spomnil na tihega in delovnega g. župnika, ki tako vzorno vodi svojo čredo.

Razstava industrijske šole v Rojanu

Šolska razstava ob koncu leta je vedno nekak dokaz, kaj se je med šolskim letom delalo. To velja za vse šole, a gotovo najbolj za industrijske, ker so bolj praktično usmerjene.

Letošnja razstava v Rojanu je bila priredjena v širih velikih razredih, kjer so bili razvrščeni prelepni izdelki. Ze po stopnicah te spremljajo risbe, ki prikazujejo načrte za razne predmete. V prvi sobi so bili razvrščeni kovinarski in lesni izdelki. Po stenah pa so viseli načrti strojev, ki zahtevajo natančnost in spremnost pri delu. Človek ostane presenečen pred temi črtami, kako zmorcev dijaki kaj takega — obenem pa čuti zadovoljnost, da slovenska šola dijakom veliko nudi.

Najbolj zapeljiva je bila druga dvorana, kjer so bili razstavljeni izdelki kuhiške

»Straši!« je končno smrtnobleda zajecljala in napravila velik križ.

Peter Coudrin je sedel ob ozkem okenu svoje borne izbice in gledal ples velih listov.

»Jesen je,« je mrmral žalostno sam pri sebi. »Ko sem prišel sem, je bila pomlad. Sedaj je jesen. Tudi jaz sem samo tak uveli list, ki ga je vihar odtrgal od drevesa življenja in ga odpihnil v beden kot.«

Zopet je strmel mračen v vrtinec listja.

Zdajci se je zdrznil. Stopnice, ki so peljale v podstrešno izbo, so zaškripale. Ko pa je zagledal obo dečka, ki sta vstopila, je hušnjal smehljaj preko duhovnikovega obraza.

»Nič se ne boj, bratranec!« je zaklical Marcel. »Razbojnika sta prinesla svojemu ujetniku potreblno hrano.«

»Ali ste pripravljeni, plemeniti gospod grof, plačati stotisoč frankov odkupnine?« je vprašal Andrej z mračnim obrazom. »Toda z dobrimi zlatniki in ne s smrdljivimi bankovci, katere imenujemo asignati¹⁾.«

»Vidva se lahko norčujeta,« je reklo duhovnik žalostno. »Saj si ne moreta misliti, kako mi je hudo, da se moram tukaj skrivati brez dela.«

¹⁾ asignati so bili v začetku obveznici z obrestmi; izdali so jih pohod 19. decembra 1789 za 400 milijonov. Vlada je računala na velike pohode iz prodaje cerkvenih posestev, katera so zaplenili dober mesec dni poprej (2. nov. 1789). Pozneje so jih izdali še več kot za eno milijardo; iz obveznic z obrestmi so napravili navaden papirnat denar brez kritija. Nastala je prava inflacija z vsemi uničujočimi posledicami za gospodarstvo.
(Nadaljevanje)

Wilhelm Hünermann:

11

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

Sedaj je stopil skrivnostni sel bliže v luč in pokazal svoj obraz. Skof ga je spoznal.

»Gospod de Pannonie! Kaj hočete tuk